

אבטיח חצוי לראווה

אני פותח את הלב להראות לך
כמה אהבה שלי גדולה
כמו רוכל בשוק
המציג אבטיח חצוי לראווה.
אני נותן לך את הצחוק
ואת השגעון ואת הדמעות
הזולגות מבצע לעינים
ברגע מערפל של געגוע.
אלה העינים שבעוד שנים יכפו
את מותו של הגעגוע.

בלכתך שם

בלכתך שם יהיו צעריך בטוחים
ומבטך מישיר ומקצב לבך מלווה את השיר
הראית פעם כפיר צועד בנאות פתוחים?
הפחד הארוך כנחש יזחל לקראתך
כי זה טבעו של הפחד
פקיד הבטוח יצירתי בפחדים
ונפש האמן מגבלת בשמחות
רק לצד אחד הדמיון הוא עשיר
אך לך הסגולה הגדולה לראות את הזהר
כשסביב הכל משחיר
לא תראי קצבים בחלוקי רופאים מקציבים זמנים
ולא נרפאים בטור מדכא באים ומקבצים שנים
תראי רק פרפר ירק כנפים קם על גלמו
ואת לב האלהים הגדול נפרש בצלמו
ומבטו מלווה אותך בלכתך שם
צועדת ישר בלב בטוח לקצב השיר

לא עלינו

מרגע לרגע הולך ונכנה לו הרגע
דקות כלבנים אל השפיץ הנוצץ
מבט מצעף, דימיה מתנגנת ברקע
הגף העפעף מחולל את הגץ
משעה לשעה הולך ונכנה לו הפגע
ימים כנמלים האוכלות את העץ
זוג לעוד קצת, חדשות מתנגנות רם ברקע
זגוג המבט מחולל את הקץ

מתוך הספר אבטיח חצוי לראווה העומד לראות אור

מפתח ביצירה הספרותית וכן לתרגום יצירות ספרות שמצאתי אותן מעניינות, בעיקר שירה. בעבר היה לי עניין מיוחד לספר על יצירתם של סופרים יהודים שכתבו ערבית (כגון סמיר נקאש, שמת בישראל לפני שנים אחדות). אבל כיום לא נותרו בחיים סופרים יהודים-ערבים בעלי שיעור קומה, ומורשתם הספרותית ממתינה לחוקים והיסטוריונים שיבואו לסכם את המפעל המרתק הזה, כלומר את קורות הספרות היהודים-ערבית בדורותינו (פרופסור ראובן שניר, איש אוניברסיטת חיפה, עשה רבות בריכוז החומר וסקירתו הכוללת). בה במידה מעניין אותי לעיין בכתביהם של סופרים ערבים-פלסטינים תושבי ישראל שכתבו בלשון העברית, ובראשם אנטון שמאס וסלמאן מצאלחה. ואחרון חביב: אני אוהב מאוד לכתוב על הסימביוזה הלשונית-תרבותית העברית-ערבית בימי הביניים, שהצמיחה לנו את גדולי משוררי תור הזהב (יהודה הלוי, אבן גבירול, שמואל הנגיד ורבים אחרים). אחדים ממאמרי הבלתי אקדמיים בשלושים השנים האחרונות עוסקים במה שנקרא "מסמכי גניות קהיר", אותו אוצר בלום של טקסטים מהוהים ומחוררים שנמצא בסוף המאה הי"ט בבית כנסת עתיק בקהיר הישנה, ומאז היחשפו שינה לחלוטין את מושגינו על יהדות ימי הביניים באגן הים התיכון ובאזורים אחרים. רוב המכתבים והחומר התיעודי הזה כתובים בערבית-יהודית, כלומר בלשון הערבית אך באותיות עבריות. קבעתי לי מנהג שלא תעבור שנה בלי שאפרסם מאמר לציבור הכללי

שנושאו קשור בגניות קהיר. רוב רובם של מסמכי גניות קהיר הם, לכאורה, חסרי ערך מבחינה ספרותית, וחשיבותם נובעת מהמידע הקונקרטי שהם מספקים לנו על חיי היומיום בימי הביניים באזורנו (חיי הקהילה, המסחר והפרנסות השונות, חיי המשפחה ועולם התורה ולימודה) רוב הנושאים האלה הם זרים לתודעתו של המשכיל הישראלי המצוי, ובמאמרי שאפתי להביא לידיעתו טפח מן המתרחש בעולם חקר הגניזה, וביתר-שאת את משמעותה של הסימביוזה היהודים-ערבית של העבר, סימביוזה שגדול חוקרי הגניזה, פרופסור ש"ד גויטיין, תיאר בספרו *יהודים וערבים: יחסיהם במהלך הדורות* (באנגלית) במילים: "המגע הפורה המעמיק ביותר שאירע לעם ישראל לאורך קורותיו".

ובל אשכח בהקשר של כתיבתי את שני ספרי האוטוביוגרפיים *בגדאד אתמול* (2004) ו*ימים הזויים* (2008). גם את הספרים אלה, שפרקים רבים מהם הופיעו לראשונה מעל דפי מוסף 'הארץ' לתרבות וספרות, וגם מעל דפי כתב עת זה, כתבתי כדי לוודע את קוראי על סיפור חייו של אדם השייך לקטגוריה היהודית-ערבית מבחינת נוף גידולו וחינוכו ועולם מושגיו, אדם אשר הקדיש שנים רבות מחייו המקצועיים והתרבותיים במאמץ לעודד, ולו במעט, דו-שיח תרבותי בין ישראל ושכנותיה הערביות.

